

ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

для розвитку лексико-граматичних категорій у дітей 5-7 років

ОДЯГ.
ВЗУТТЯ.
ГОЛОВНІ
УБОРИ.

ВСТУП

Представлений дидактичний матеріал один із комплекту посібників по закріпленню лексико-граматичної сторони мови при підготовці дітей до школи по лексичній темі «Одяг. Взуття. Головні убори».

В альбомі містяться завдання, спрямовані на:

- Поповнення словникового запасу дітей різними частинами мови - іменниками, прикметниками, дієсловами та ін.

- Формування різних способів словотворення і словозміни;

- Побудова речень різних типів і складання розповідей за планом-схемою.

В альбомі також містяться завдання на розвиток логічного мислення, зорової уваги, пам'яті та просторового орієнтування.

Завдання розташовуються з поступовим ускладненням мовного матеріалу і можуть змінюватися на розсуд педагога в залежності від віку та рівня розвитку дітей.

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

1. Розглянь малюнки. Назви, що на них зображено

Куртка, сукня, брюки... — це ОДЯГ.

Майка, трусики — це БІЛИЗНА.

Розкажи, який одяг для чого потрібний? Згадай, де зберігають одяг і білизну?

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

2. Розглянь малюнки. Назви, що на них зображено

Шапка, капелюх, берет, бейсболка це ГОЛОВНІ УБОРИ.
Розкажи, які головні убори для чого потрібні?

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

3. Розглянь малюнки.

Назви, що на них зображено:

Черевики, сандалі, чоботи, валянки ... - це ВЗУТТЯ.

Розкажи, яке взуття для чого потрібна?

Згадай, які бувають одяг, взуття, головні убори

(Літні, зимові, демісезонні, дитячі, дорослі, жіночі, чоловічі)?

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

4. Назви частини:

Підбери якомога більше слів, що відповідають на питання *(підбір ознак до предметів)*

Куртка яка? -... Шапка яка?

Сукня яка? -... Черевик який? -...

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

5. Подумай, який одяг для мами, а який - для доньки (утворення зменшувально форми іменників):

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

Назви кожну пару предметів одним словом

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

6. Назви предмети по контурах.

Про що можна сказати мій, моя, моє, мої (*Узгодження іменників з присвійними займенниками: моя спідниця, мої шкарпетки, мій шарф, моє пальто ...*):

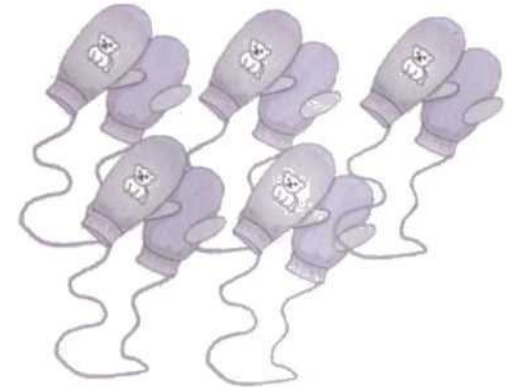
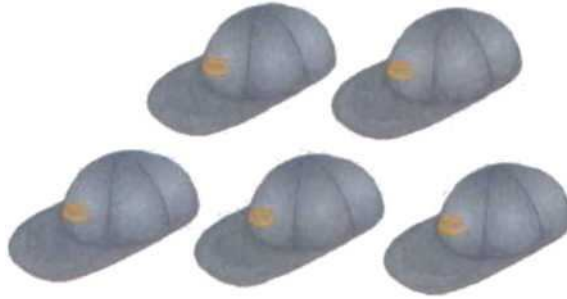
ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

7. Визнач, хто з дітей що надягне (Вживання знахідного відмінка іменників:
Вітя одягне футболку шорти Мата одягне кофту куртку

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

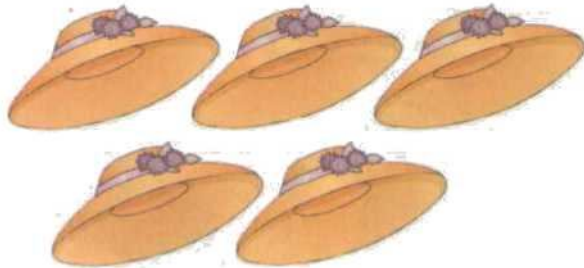
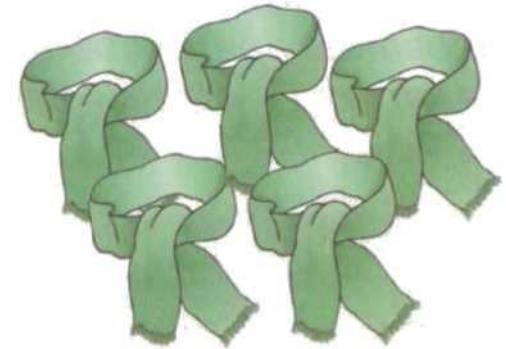
8. Назви, багато яких предметів намальовано на картинках
(Утворення родового відмінка іменників у множині: на зображенні намальовано багато курток):

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

Порахуй предмети

(Узгодження кількісних числівників з іменниками: одна куртка - дві куртки -... -... - П'ять курток).

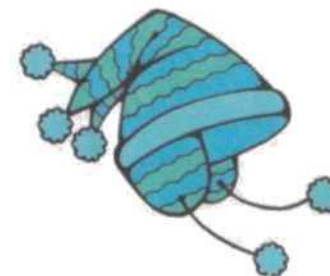
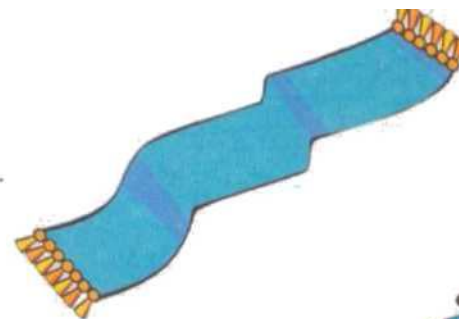

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

9. Назви предмети одягу та взуття і їх колір (узгодження прикметників з іменниками жовта куртка - жовтий фартух - жовте білизна - жовті штани і т.д.):

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

10. Розкажи, з яких матеріалів шиють одяг, взуття та головні убори (*узгоджування відносних прикметників*):

Одяг	з ситцю - ситцева	з льону -...
	з трикотажу -..	з шовку -...
	з байки -...	з драпу -...
	зі шкіри -...	з пуху -...
	з хутра-...	з вовни -...
Капелюх	з фетру-...	з соломи
Чоботи	з гуми -...	Валянки з войлоку -...

Назви предмети на картинках.

Подумай, з яких матеріалів вони зроблені.

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

11. Зміни слова так, щоб вони відповідали на питання: який?
(утворення віддієслівних прикметників: надіти - надітий, скласти - складений ...):

Одягти	зняти	одягнути
роздягнути	скласти -...	зшити
розпороти -...	в'язати -...	підшивати
заштопати -...	розстебнути -...	застебнути
втягати -...	зашнурувати -...	зав'язати -...

12. Порівняй за зразком (*підбір антонімів*):

Штани довгі, а шорти КОРОТКІ.

Панама річна, а шапка

Сарафан ситцевий, а шуба

Чоботи гумові, а валянки

Пояс вузький, а шарф

Куртка коротка, а плащ

Кофта в'язана, а сорочка

Білизна спідня, а плаття

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

13. Подумай, якої картинки не вистачає

(Підбір слів за аналогією: шапка з вовни, а рукавички зі шкіри)

14. Зміни слова так, щоб вони відповідали на запитання: що? (утворення іменників від дієслів: одягти - одяг):

Ткати - тканина

шити-...

строчити -...

обметувати -...

в'язати -...

штопати -...

застібати -...

шнурувати -...

прясти -...

чистити-...

приміряти

зав'язати -...

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

15. Підбери якомога більше слів до дій
(Підбір предметів до дій; закріплення форми знахідного відмінка іменників): Що можна зшити?
Що можна зв'язати?
Що можна заштопати?
Що можна підшити?
Що можна зав'язати?
Що можна надіти?
Що можна взути?
Що можна чистити?
Що можна прати?
Що можна прасувати?

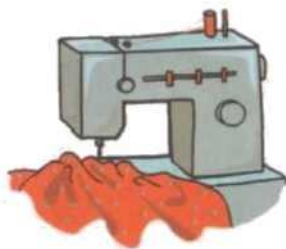

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

16. Зміни слова за допомогою приставок (утворення префіксальних дієслів доконаного виду)

ПРИ-
ПЕРЕ
-
ЗА-
У-
ВИ-
В-
ПІД-
ПРО-
НА-
ПО-
ПЕРЕ
-ВИ-
ПОД-

ШИТИ

СУШИТИ

ПРИ-
З-
ПЕР
Е-
ЗА-
РАЗ-
ВИ-
ВІД-
ПОД
-
ПРО-
НА-
ПЕР
ЕЗА-
ПІД-
ПРО-

В'ЯЗАТИ

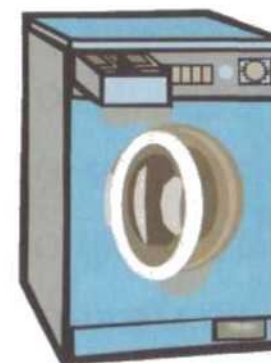

ШТОПАТИ

ПО-
ПЕР
Е-
ЗА-
ВИ-
ВІД-
ПІД-
НА-
ПЕР
Е-
ПІД-
РАЗ-
ПРИ-

ПРАТИ

ОДЯГТИ

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

17. Зміни речення так, щоб можна було запитати: що робить? (*Диференціація дієслів доконаного і недоконаного виду:*

Саша пришив гудзик. - Саша пришиває гудзик):

Бабуся заштопати вовняні шкарпетки.

Катюша зв'язала кофту для ляльки. -

Марина наділа пальто. -

Тато підшив нові штани. -

Діма допоміг роздягнутися братикові.

Маша приміряла святкове плаття. -

Даша випрала білизну. –

Льоня всунув шнурки у черевики.

18. Скажи навпаки (*підбір антонімів*).

Одягати - знімати

взувати -

роздягати -

застібати –

зав'язувати –

зашнурувати

зім'яти -

повісити –

висушити -

купити -

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

19. Подивися на недомальовані Машині малюнки, скажи, про що вона думає
(Закріплення форми місцевому відмінку іменників: Мата думає про сукню ...):

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

20. Закінчи речення за зразком

(утворення порівняльних ступенів прикметників):

Шнурок довгий, а пояс ще ... (довший).

Пальто тепле, а шуба ще

Кофта м'яка, а халат ще

Шапка маленька, а берет ще

Костюм нарядний, а плаття ще

Кросівки чисті, а туфлі ще

Піджак щільний, а куртка ще

Сукня легке, а сарафан ще

Колготки тонкі, а панчохи ще

Черевики важкі, а чоботи ще

Спідниця коротка, а шорти ще

Валянки високі, а чоботи ще

21. Зміни словосполучення

(Закріплення відмінкових форм іменників і прикметників у множині):

Хутряна шуба - хутряні шуби

Немає хутряної шуби -

Ради хутряній шубі -

За зразком змінити: спортивний костюм, нарядна спідниця, тепле пальто.

Бачимо хутряну шубу -

Задоволені хутряний шубою -

Говоримо про хутряну шубу

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

22. Закінчи речення, називаючи картинки (закріплення непрямих відмінків іменників).

Сильний вітер здув

Кравчиня шиє гарні

Паша купив нові шнурки для

У Свети є кілька

Коля пришиває гудзик до

Маша вдома ходить у махровому

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

Дімін кошеня любить грати з

Улітку хлопці гуляють в легких

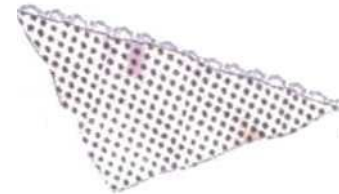
Мама прийшла в магазин за

Малюки ходять по калюжах у гумових

Мама пере

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

23. Закінчи речення

(Закріплення непрямих відмінків іменників):

Тамара в магазині побачила гарну

Дівчинка довго милувалася ... і вирішила її купити.

Вдома Тамара приміряла ..., Приколов до ... велику брошку. Тамара була дуже задоволена своєю новою

Мама подарувала Риті яскраву...

У новій ... Рита пішла гуляти.

На вулиці дівчинка зачепилася ... за цвях.

Увечері Рита сама зашила дірку на

Бабуся зв'язала Кості на зиму вовняну

Онуку... дуже сподобалася.

Кожен день Костя гуляє в теплій

Коли зима закінчиться, Костя прибере свою ... в шафу.

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

24. Відповідай на питання (*утворення назв професій*):

Хто тче тканини?

Хто шиє одяг?

Хто лагодить чоботи?

Хто шиє капелюхи?

Хто створює моделі одягу?

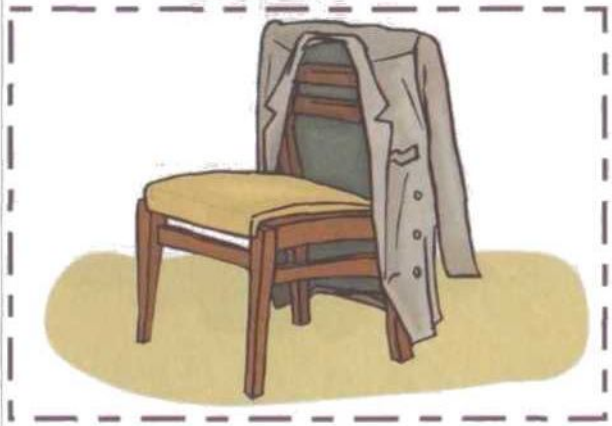
Хто кроїть тканину?

25 Розглянь деталі викрійок і скажи, що буде зшито.

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

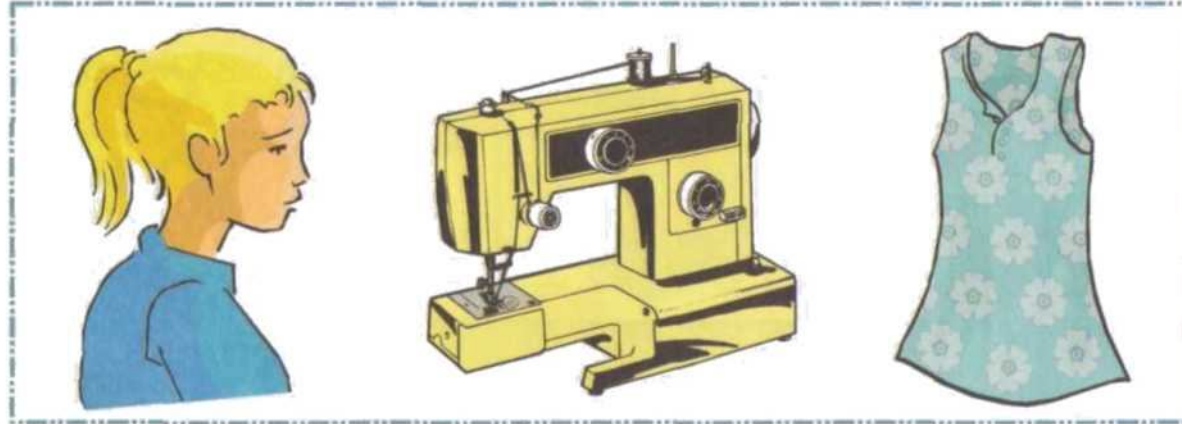
26. Придумай речення за малюнками (складання речень за сюжетними малюнками):

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

27. Придумай речення за малюнками (складання речень за опорними малюнками).

**Зоя,
машинка,
сукня.**

**Одяг,
білизна,
гардероб.**

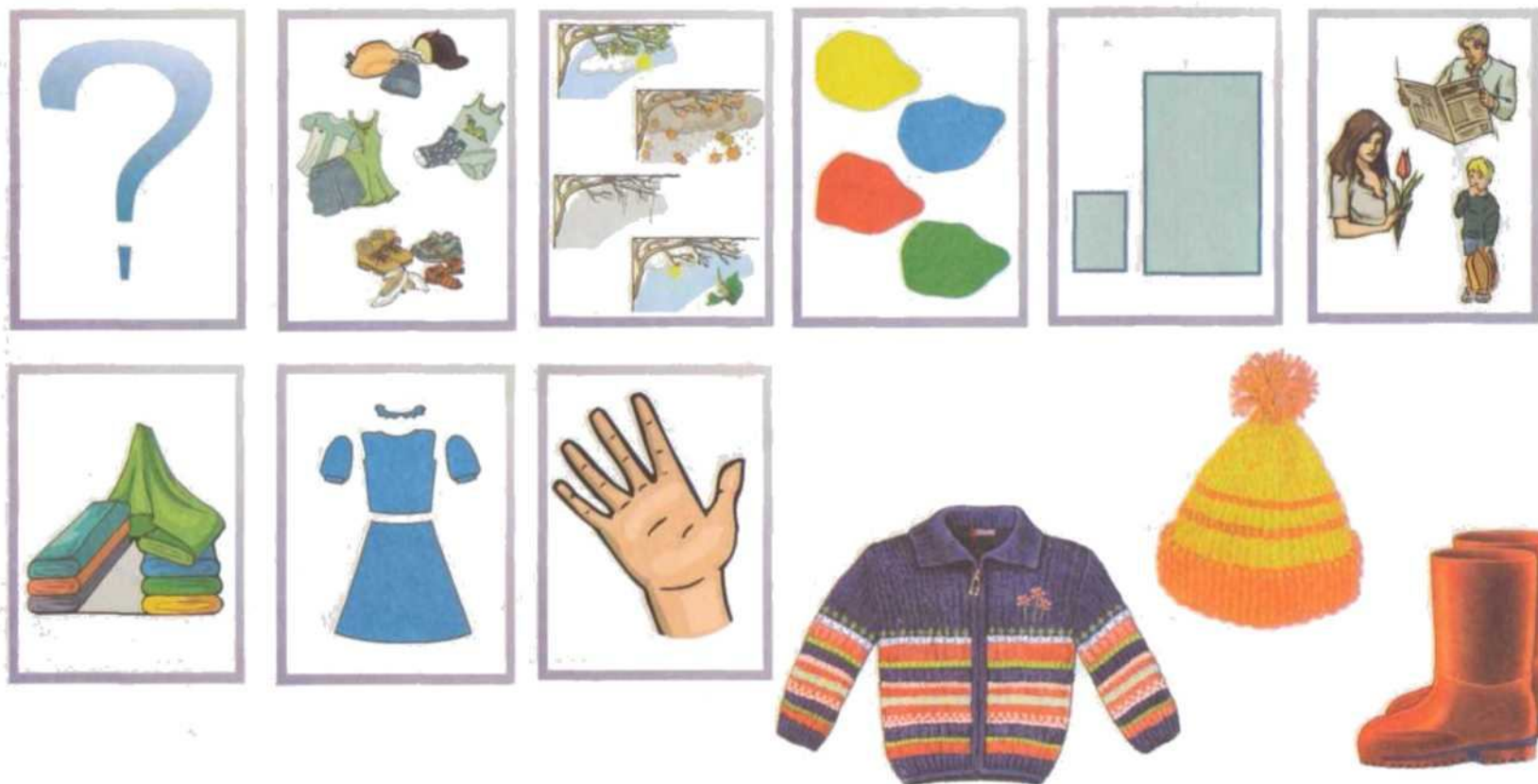
ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

28. Розкажи, куди який одяг треба прибрати (вживання прийменників):

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

29. Опиши за допомогою схеми
(Складання розповіді-опису за схемою: Як називається?
До якого класу належить? В яку пору року носять? Якого кольору? Якого розміру? Для кого
призначається? З якого матеріалу виготовляється?
З яких частин складається? Як використовується)?:

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

30. Порівняй одяг, взуття

(Складання складносурядних речень зі значенням протиставлення: шуба тепла, а куртка легка, тощо.):

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

31. Відгадай загадки, знайди відгадки:
Знизу гола, зверху кошлата,
Теплом багата.

Взимку потягнувся,
А влітку згорнувся.

Два рідні брати Зростанням по коліно,
Скрізь з нами гуляють І нас захищають.

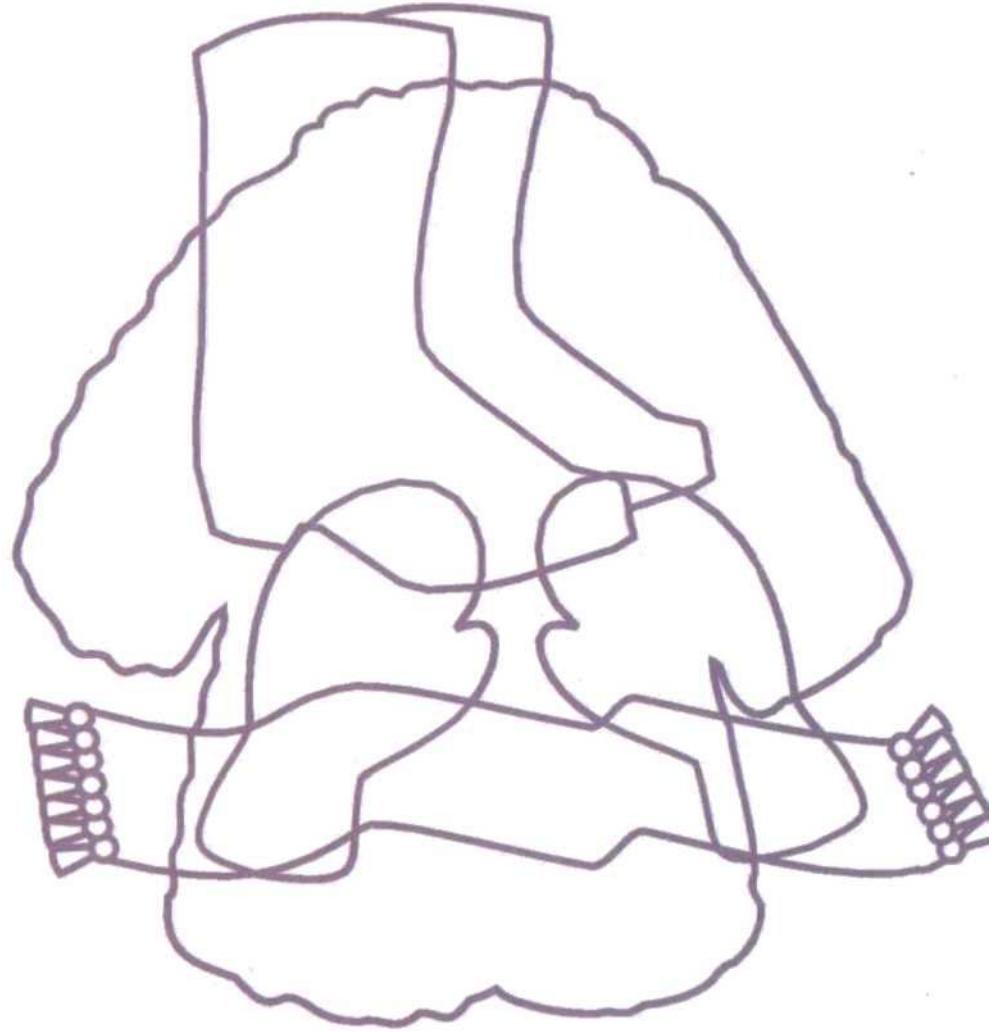
На десятиох братів Двох шуб вистачає.

(Шуба)

(Шарф)

(Чоботи)

(Рукавиці)

ОДЯГ. ВЗУТТЯ. ГОЛОВНІ УБОРИ.

32. Знайди зайвий предмет у кожному ряду:

